

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Николай Димитров Димитров, дм

Доцент по Анатомия, хистология и цитология в Катедрата по анатомия при Медицински факултет към Тракийски университет, гр Стара Загора, член на Научно жури за оценяване на дисертационен труд за присъждане на научна и образователна степен „доктор" в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт в професионално направление 7.4 Обществено здраве, към катедра „Теория и методика на кинезитерапията", НСА, София.

Относно: Дисертационен труд за присъждане на научна и образователна степен „доктор", представен от докторанта Петър Любомиров Кътев на тема „Комплексна програма за терапия на хипертония" с научен ръководител проф. Зоя Горанова, ДН.

Актуалност на тематиката

Дисертацията е посветена на изследване на диференцирано прилагане на различните варианти както на съвременни методи, така и на такива от китайската медицина, използвани за лечение на хипертонична болест I и II степен - лазерпунктура, аурикулотерапия, акупунктура и кръвопускаща терапия с вендузи. Изработен е алгоритъм за лечение на пациенти с хипертонична болест I и II степен, както и на болни със съпътстващ болков синдром в цервико-торакалната и лумбо-сакралната област. Темата за лечението на хипертоничната болест е актуална и значима, като се има предвид широкото разпространение на хипертоничната болест в световен мащаб и нейното голямо значение за честите в последните години инфаркти и инсулти, застрашаващи пряко живота на пациентите. Голяма част от засегнатите от тази болест пациенти имат и съпътстващи проблеми в цервико-торакалната и лумбо-сакралната област, като тяхното повлияване е също важно за подобряване на качеството на живот на пациентите. **Познаване на проблема**

Уводът, представените основни сведения за същността на хипертонията според съвременните научни изследвания, класификацията на хипертонията според китайската медицина, заедно с творческото използване на цитирания литературен материал показват много добра познаване на състоянието на проблема, разгледан в дисертацията от докторанта.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният дисертационен труд обхваща 138 стандартни страници. Той включва следните раздели:

1. Увод - 2 страници. (1-ва и 2-ра)
2. Литературен обзор - 48 страници (3-ва до 50-та)
3. Цел, задачи и методика на проучването - 15 страници (51-ва до 65-та)
4. Анализ и оценка на резултатите - 25 страници (66-та до 90-та)
5. Изводи и препоръки - 3 страници (91-ва до 93-ра)
6. Заключение - 1 страница (94-та)
7. Приноси на дисертационния труд - 2 страници (95-та и 96-та)
8. Литература - 22 страници (97-ма до 118-та)
9. Приложения - 20 страници (119-та до 138-ма)

Онагледяването на дисертационния труд включва 13 таблици, 13 графики и 11 фигури в текста на дисертацията. Допълнително дисертационния труд включва още 21 схеми на акупунктурни точки като приложения.

Литературният обзор е в съответствие с научния проблем, наситен е богато и задълбочено с данни включва 194 източници, от които 19 са на кирилица.

Целта и задачите в докторския труд са дефинирани адекватно и компетентно.

Материалът на изследването е достатъчен като обем, правилно избран, документиран и регистриран, което гарантира достоверност на резултатите.

Методика на изследването. Докторантът е използвал методи достатъчни и надежни за постигане на поставената цел.

Резултати. Представени са на обем от 25 страници. Научният експеримент е извършен върху 152 болни, изследвани и лекувани в периода 2011-2018 година. Прилагани са съвременни (лазерпунктура и електропунктура) и класически методи (акупунктура и кръвопускане с вендузи) на китайската медицина. Получените резултати са задълбочено анализирани и нагледно демонстрирани в представената документация. Подложени са на статистически анализ и са представени под формата на достатъчен брой графики и таблици (13 таблици и 13 графики).

Изводите са пет и обобщават вярно резултатите от изследването. Преценка на публикациите и личните приноси на докторанта

Приносите потвърждават значимостта на представения дисертационен труд. Посочени са седем приноса и е посочена научно-прокитическата значимост на дисертационния труд. Представените лечебни програми може да намерят място в лечението на артериалната хипертония и предотвратяването на бъдещите усложнения, както и за подобряване на качеството на живот на пациентите. Основните резултати са публикувани в четири статии, на три от които докторантът е водещ и единствен автор.

Авторефератът е структуриран правилно и отразява съдържанието, основните резултати и приносите на дисертационния труд.

Препоръките ми за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати са за прилагането им в по-нататъшно изучаване и разширяване на тази перспективна проблематика, при което получените резултати да се публикуват и в реферирани списания с импакт фактор или импакт ранг. **Заключение**

Въз основа на изложеното до тук убедително **давам своята положителна оценка** за проведеното научно изследване в дисертационния труд, като предлагам на уважаемото Научно жури **да присъди** на Петър Любомиров Кътев образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве.

Стара Загора, 15.03.2019 г.

Изготвил становището:

(Доц. д-р Николай Димитров, доктор)

OPINION

By

Nikolay Dimitrov Dimitrov, MD, PhD

Associate Professor of Anatomy, Histology and Cytology at the Department of Anatomy at the Faculty of Medicine at the Trakia University, Stara Zagora, a member of the Scientific Jury for the evaluation of dissertation work for the conferment of a doctoral degree in the field of higher education 7. Health and sport in the professional direction 7.4 Public health, at the Department of Theory and Methodology of Kinesitherapy, National Sports Academy, Sofia.

Subject: Dissertation work for the conferment of the scientific and educational degree "Doctor" - PhD, presented by the doctoral student Petar Lyubomirov Katev on the topic of "Complex Programme for Hypertension Therapy" with scientific advisor Prof. Zoya Goranova, DSc.

Validity of the topic

The presented dissertation is devoted to the study of differential application of different variants of both modern and Chinese methods medicine used to treat hypertensive disease I and grade II - laser puncture, auricular therapy, acupuncture and bleeding therapy with suction cups. An algorithm for the treatment of patients with hypertensive disease I and grade II, as well as patients with concomitant pain syndrome in the cervical-thoracic and lumbosacral areas has been proposed. The topic of treatment of hypertonic disease is contemporary and significant, given the widespread prevalence of hypertonic disease worldwide and its great significance for the increasingly common heart attacks and strokes, which threaten the lives of patients directly. A high number of the affected patients have concomitant problems in the cervical-thoracic and lumbosacral area, and their impact is also important for improving patients' quality of life.

State of the art

The introduction of the dissertation along with the presented basic facts about the essence of hypertension according to modern scientific research, the classification of hypertension according to the Chinese medicine, along with the creative use of the cited literary material show a very good knowledge of the state of the problem discussed in the dissertation.

Characterization and evaluation of the dissertation work and contributions

The presented dissertation covers 138 standard pages. It includes the following sections:

1. Introduction - 2 pages. (1st and 2nd)
2. Literature review - 48 pages (3rd to 50th)
3. Aim, tasks and methodology of the study - 15 pages (51st to 65th)
4. Analysis and evaluation of results - 25 pages (66th to 90th)
5. Conclusions and recommendations - 3 pages (91st to 93rd)
6. Conclusion - 1 page (94th)
7. Dissertation contributions - 2 pages (95th and 96th)
8. Bibliography - 22 pages (97th to 118th)
9. Appendices - 20 pages (119th to 138th)

The visualization of the dissertation includes 13 tables, 13 graphs and 11 figures in the text. Furthermore, the schemes of 21 acupuncture points are included as appendices. **The literature review** corresponds with the scientific problem. It is rich and profound. It includes 194 sources, 19 of which are in Cyrillic.

The aim and tasks of doctoral work are defined adequately and competently.

The material of the study is sufficient as a volume, correctly selected, documented and registered, which guarantees credibility.

Methodology of the study. The doctoral student has used methods that are sufficient and reliable to reach the intended goal.

Results. They are presented in a total volume of 25 pages. The scientific experiment is performed on 152 patients, studied and treated in the period 2011-2018. Modern (laser puncture and electro puncture) as well as classical methods (acupuncture and bloodletting with cupping) of Chinese medicine were applied. Obtained results are thoroughly analyzed and demonstrated in the presented documentation. They were subjected to statistical analysis and presented in the form of a sufficient number of charts and tables (13 tables and 13 charts). Five **conclusions** were drawn. They correctly summarize the results of the study.

Assessment of the publications and personal contributions of the doctoral student

The contributions confirm the significance of the dissertation work presented. Seven contributions have been pointed out, along with the scientific and practical significance of the dissertation the presented treatment programs can find a place in treating arterial hypertension and preventing future complications, and also to improve the quality of life of patients. The main results are published in four papers, three of which with the doctoral student as the leading and only author.

The dissertation abstract is structured correctly and reflects the main content, results, and contributions of the dissertation.

My personal recommendations for future use of the dissertation contributions and results are to apply them in further studies and expanding their perspectives. The obtained results should also be published in indexed journals with Impact factor or Impact ranking.

Conclusion

Based on what I have lined out so far, I convincingly give my positive evaluation of the conducted research in the dissertation. I therefore propose to the Honored Scientific Jury to confer the scientific and educational degree "Doctor" in the field of higher education 7. Health and sport in the professional direction 7.4 Public health upon Petar Lyubomirov Katev

Stara Zagora, 15.03.2019

(Assoc. Prof. Nikolay Dimitrov Dimitrov, MD, PhD)

